

Kursusmanual for specialespecifikt kursus i intern medicin: lungemedicin

Kursets betegnelse	Kursus i KOL og NIV
Senest opdateret	Januar 2026. Godkendt af Sundhedsstyrelsen december 2015.
Deltagerantal	12 – 20
Afholdelse	Årligt. Mandag og tirsdag i første uge i november (som udgangspunkt – se kursusoversigt med specifikke datoer).
Placering i uddannelsen	Kurset er nr. 2 i en kursusrække af 8 specialespecifikke kurser: 1: Kursus i klinisk respirationsfysiologi 2: Kursus i KOL og NIV 3: Kursus i astma 4: Kursus i allergi 5: Kursus i pulmonale infektioner 6: Kursus i infiltratudredning inkl. pleuraeffusion, mesotheliom og hæmoptyse 7: Kursus i invasiv diagnostik 8: Kursus i interstitielle lungesygdomme
Tildeling af kursuspladser	- For HU-læger med påbegyndt uddannelse før 31. august 2015: Tilmelding til delkursusleder - For HU-læger med påbegyndt uddannelse efter 1. september 2015: Tildeling af plads via kursussekretær i begyndelse af HU-stillingen - Framelding, forfald mv. meddeles til kursussekretær
Kursets varighed	3 kursusdage
Kursuslokalisering	Lige år på Hvidovre Hospital: Kettegård Alle 30, 2650 Hvidovre Ulige år på Sygehus Lillebælt Vejle: Beriderbakken 4, 7100 Vejle
Kursets organisation	Kurset er et landsdækkende eksternatkursus (hvor kursisterne selv arrangerer kost og logi), som udbydes til hoveduddannelseslæger i intern medicin: lungemedicin. Som udgangspunkt er der ikke adgang på kurset for andre læger.
Ansvarsfordeling	Kursister: - Forberedelse jf. nedenstående - Ved spørgsmål (tilmelding, framelding mv.): Kontakt kursussekretær - Evaluerings på kurset jf. nedenstående Kursussekretær: - Tildeler plads på kurset - Kontaktperson for kursister vedrørende tilmelding, framelding mv. - Sender remindermail til kursister ca. 3 måneder inden kursets afholdelse - Sender deltagerliste til delkursusleder ca. 3 måneder inden kursets afholdelse Delkursusleder(e): - Sørger for praktiske arrangementer angående forplejning, lokaler, undervisere mv. - Udarbejder regnskab for kurset og sender til hovedkursusleder - Sørger for gennemførelse af evaluering som anført nedenstående - Sender sammenfatning af evaluering til hovedkursusleder - Indsamler honorarskemaer fra undervisere og sender samlet til hovedkursusleder - Fremsender kursusinformation til kursister (præcist kursuslokalisering, forberedelse mv) som ikke fremgår af kursusmanual Undervisere: - Afholdelse af undervisning efter aftale med delkursusleder - Indsendelse af rejsegodtgørelsesskema til hovedkursusleder - Udfylder honorarskema og afleverer til delkursusleder Hovedkursusleder: - Sørger for afregning med Sundhedsstyrelsen ved kursets afslutning - Sender evaluering til Sundhedsstyrelsen samt Dansk Lungemedicinsk Selskab Se detaljer på: https://sundhedsstyrelsen.dk/da/udgivelser/2014/~media/12C15A5DE51A47ECB1D90EBE0CBE6D73.ashx
Kursets rationale	KOL er den hyppigste lungemedicinske sygdom målt på antallet af ambulante kontakter og indlæggelser. Den lungemedicinske speciallæge forventes derfor at være opdateret inden for viden om diagnostik, klassificering, forebyggelse og behandling af KOL. NIV behandling er i dag standard ved håndtering af svær KOL eksacerbation i hospitalsregi og der er behov for at speciallægen har både en teoretisk og en praktisk viden om NIV behandling og mestrer de tekniske færdigheder omkring NIV.

Kursets formål	Kursisten skal kunne opnå forståelse for naturhistorie, risikofaktorer, diagnosticering, stratificering og behandlingsprincipper både i stabilfasen af KOL og ved akut forværring. Kurset omfatter også undervisning i noninvasiv ventilation (NIV) og en gennemgang af mere specialiserede interventioner, som lungetransplantation og ventilanlæggelse.
Kursets metoder	I kurset indgår forelæsninger, case-metodik, laboratorieøvelser. Kursisterne skal aktivt deltage i laboratorieøvelserne.
Kursets læringsmål	Kursisten skal kunne opnå forståelse for naturhistorie, risikofaktorer, diagnosticering, stratificering og behandlingsprincipper både i stabilfasen af KOL og ved akut forværring. Kurset omfatter også undervisning i Noninvasiv Ventilation (NIV) og en gennemgang af mere specialiserede interventioner, som lungetransplantation og ventilanlæggelse. Elementer som indgår: Epidemiologi, respirationsfysiologi, farmakologi, rehabilitering, NIV.
Forplejning	Der indgår kaffe, the og småkager. Kursisterne skal selv købe frokost i hospitalets kantine.
Indkvartering og transport	▪ Arrangeres individuelt af kursisten. ▪ Ingen refusion fra Sundhedsstyrelsen eller Dansk Lungemedicinsk Selskab. ▪ Udgifter må eventuelt refunderes via egen afdeling.
Kursusmateriale og litteraturliste	Kursusmaterialet består af: GOLD-dokument, som kan hentes på GOLDS hjemmeside (www.goldcopd.com) Diverse retningslinjer om KOL og NIV-behandling, som kan downloades fra Dansk Lungemedicinsk Selskabs Hjemmeside (www.lungemedicin.dk).
Forberedelse	Viden om KOL og NIV-behandling svarende til beskrivelsen i Medicinsk Kompendium.
Kursusgodkendelse	▪ For godkendelse af kurset kræves aktiv deltagelse og højst fravær på 10%. ▪ Godkendes elektronisk på logbog.net af delkursusleder. ▪ For HU-læger tiltrådt før 2015 udstedes kursusbevis.
Evaluerings af kurset	Der gennemføres tre evalueringer: ▪ Overordnet evaluering af kursus (ens evaluering for alle specialespecifikke kurser) ▪ Intern evaluering af kursets elementer (intern evaluering blandt undervisere og delkursusleder) ▪ Præ- og posttest (ikke eksamen)
Delkursusleder(e) og muligheder for kontakt	Anders Løkke Professor, overlæge, Dr. Med Medicinsk afdeling, Lungesektion Sygehus Lillebælt Vejle Sygehus Beriderbakken 4, 7100 Vejle Tlf.: 20878694 aloekke@gmail.com Mia Moberg Overlæge, PhD Lungemedicinsk Afdeling Amager Hvidovre Hospital Kettegård Allé 30 2650 Hvidovre E-mail: mia.moberg@regionh.dk
Kursussekretær og mulighed for kontakt	Overlæge, PhD, Pradeesh Sivapalan Afdelingen for Medicinske Sygdomme Herlev Gentofte Hospital pradeesh.sivapalan.02@regionh.dk
Hovedkursusleder og mulighed for kontakt	Overlæge, PhD, Pradeesh Sivapalan Afdelingen for Medicinske Sygdomme Herlev Gentofte Hospital pradeesh.sivapalan.02@regionh.dk
Undervisere på kurset	Speciallæger i lungemedicin fra hele Danmark